

بسمه تعالی

CONCURRING OPINION

Case No. A27

Full Tribunal

پرونده شماره الف - ۲۷

هیئت عمومی دیوان

حکم شماره الف ۲۷ - ۵۸۶ - هیئت عمومی

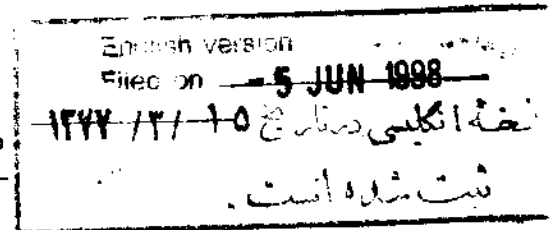
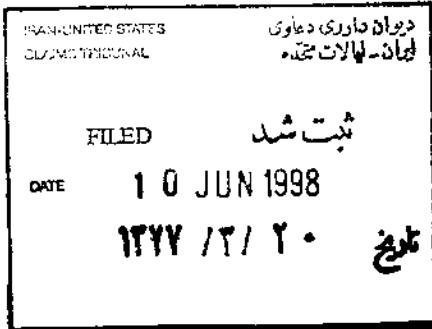
جمهوری اسلامی ایران

خواهان،

و

ایالات متحده آمریکا

خوانده.

نظر موافق کورش حسین عاملی

من با حکم صادره در این پرونده موافقم، ولی به منظور تذکر چند نکته، نظر خود را جداگانه می‌نگارم.

من ترجیح می‌دادم که وفق رویه ای که از دیرباز توسط دیوان برقرار گردیده، بابت دوره بعد از تخلف از بیانیه، یعنی از سوم آذر ماه ۱۳۷۱ [۲۴ نوامبر ۱۹۹۲] تا تاریخ پرداخت، بهره به نرخ ۱۰ درصد اعمال می‌شد، که در واقع همان نرخ بهره ای است که در حکم برای دوره واقع بین تاریخ صدور حکم آوگو تا تاریخ تخلف، یعنی ۲۷ تیر ماه ۱۳۶۷ تا سوم آذر ماه ۱۳۷۱ [۱۸ ژوئیه ۱۹۸۸ تا ۲۴ نوامبر ۱۹۹۲] اعطا شده است. بند ۷۶ حکم. در دعوی بین دو دولت، دیوان همواره این نرخ را اعمال کرده است.^۱ خواهان این نرخ را مطالبه کرده و خوانده اظهار یا

^۱ شرکت هواپیمایی ملی ایران و دولت ایالات متحده آمریکا، حکم شماره ۲ - ب ۵۱ - ۲۲۴ مورخ نهم آذر ماه ۱۳۶۶ [۳۰ نوامبر ۱۹۸۷]، بند ۲۶، چاپ شده در 17 Iran- U.S. C.T.R. 200,212؛ شرکت هواپیمایی ملی ایران و دولت ایالات متحده آمریکا، حکم شماره ۲ - ب ۹ - ۲۲۵ مورخ نهم آذر ماه ۱۳۶۶ [۳۰ نوامبر ۱۹۸۷]، بند ۲۶، چاپ شده در 17 Iran- U.S. C.T.R. 214,217؛ شرکت هواپیمایی ملی ایران و دولت ایالات متحده آمریکا، حکم شماره ۲ - ب ۱۰ - ۲۲۷ مورخ نهم آذر ماه ۱۳۶۶ [۳۰ نوامبر ۱۹۸۷]، بند ۲۲، چاپ شده در 17 Iran- U.S. C.T.R. 238,244؛ شرکت هواپیمایی ملی ایران و دولت ایالات متحده آمریکا، حکم شماره ۲ - ب ۱۲ - ۲۳۶ مورخ نهم آذر ماه ۱۳۶۶ [۳۰ نوامبر ۱۹۸۷]، بند ۲۸، چاپ شده در 17 Iran- U.S. C.T.R. 228,237

استدلالی خلاف آن مطرح نکرده است. در واقع، همین یکسال و نیم پیش بود که در پرونده ب-۳۶ - یک پرونده دیگر مطروح بین دو دولت - خوانده، یعنی ایالات متحده که در آنجا خواهان بود - به تقاضای معاون ریاست حقوقی وزارت امور خارجه ایالات متحده ۱۰ درصد بهره مطالبه کرد. حکم شماره ۲-ب-۳۶-۵۷۴ مورخ ۱۲ آذر ماه ۱۳۷۵ [سوم دسامبر ۱۹۹۶]. بند ۷۶. ملاحظه می‌شود که در پرونده حاضر، دیوان فرمول سیلوانیا^۲ را ترجیح داده است که ضابطه رایج در دعاوی خصوصی است و بابت دوره واقع بین نوامبر ۱۹۹۲ و ژوئن ۱۹۹۸، بر مبنای نرخ بهره گواهی‌های سپرده دلاری شش ماهه در بازارهای ایالات متحده به ۵ درصد بالغ می‌شود.

راجع به هزینه های حقوقی خواهان در دعوی راجع به آوکو در حوزه ۲ دانشگاه پژوهش ایالات متحده، من ترجیح می‌دادم که دیوان این هزینه ها را اعطا می‌کرد چرا که هزینه های مزبور، طبق بند ۱۷ بیانیه عمومی مسلماً "غرامت [بابت] خسارت حاصله از عدم اجرای این بیانیه و یا بیانیه حل و فصل دعاوی" محسوب می‌شوند. به علاوه طبق بند ۲ ماده ۳۲ قواعد دیوان، طرفین تعهد کرده اند "بدون تأخیر حکم را اجرا کنند". چنانکه دیوان در تصمیم خود در پرونده وستینگهاوس نظر داد، احکام دیوان باید به طور سریع و کامل اجرا شوند. تصمیم شماره ۲-۳۸۹-۱۲۷ مورخ سوم اردیبهشت ماه ۱۳۷۶ [۲۳ آوریل ۱۹۹۷]. بند ۵.

روشن نیست که هزینه های حقوقی مستقیماً مرتبط با نقض معاهده در دعوی اجرای یک حکم دیوان به چه دلیل باید به عهده خواهان باشد. بند ۷۷ حکم. همچنین روشن نیست که چرا این مطلب باید با وضعیت اجرای موفقیت آمیز حکم که در آن، هیچ تخطی صورت نگرفته و لذا دعوی وجود ندارد اشتباه گرفته شود. اگر منظور حکم این است که بگوید در ایالات متحده

سازمان انرژی اتمی ایران و ایالات متحده آمریکا، حکم شماره ۱ - ب ۷ - ۲۴۶ مورخ ۲۳ مرداد ماه ۱۳۶۵ [۱۴ اوت ۱۹۸۶]، چاپ شده در 12 Iran- U.S. C.T.R. 25,28-30؛ ایالات متحده آمریکا و جمهوری اسلامی ایران، حکم شماره ۱ - ب ۲۹ - ۱۲۸ مورخ ۱۵ اردیبهشت ماه ۱۳۶۳ [پنجم مه ۱۹۸۴]، چاپ شده در 6 Iran- U.S. C.T.R. 19؛ سازمان حفاظت محیط زیست ایران و ایالات متحده آمریکا، حکم شماره ۱ - ب ۵۲ - ۱۰۷ مورخ ۲۸ دی ماه ۱۳۶۲ [۱۸ ژانویه ۱۹۸۴]، چاپ شده در 6 Iran- U.S. C.T.R. 105؛ همچنین بنگرید به: شرکت مخابرات ایران و ایالات متحده آمریکا، حکم شماره ۱ - ب ۵۵ - ۴۵۷ مورخ ۲۸ آذر ماه ۱۳۶۸ [۱۹ دسامبر ۱۹۸۹]، چاپ شده در 23 Iran- U.S. C.T.R. 320,337.

^۲ سیلوانیا تکنیکال سیستمز، اینک و دولت جمهوری اسلامی ایران، حکم شماره ۱-۶۴-۱۸۰ مورخ هفتم بهمن ماه ۱۳۶۳ [۲۷ ژانویه ۱۹۸۵]، چاپ شده در 8 Iran- U.S. C.T.R. 298,320-22.

هزینه های حقوقی بابت اجرای موفقیت آمیز احکام دیوان قابل وصول نیست، ارتباط آن گفته با مورد نقض يك معاهده خاص دوجانبه نظیر بیانیه های الجزایر محل تردید است. مضافاً اینکه حتی ایالات متحده اظهار یا استدلالی نکرده است که این قبیل هزینه های حقوقی در يك دعوی اجرای موفقیت آمیز حکم دیوان مطروح در يك دادگاه ایالات متحده قابل وصول نیست. من معتقدم که حق الوکاله مرتبط با اجرای احکام داورى مطروح نزد دادگاه های ایالات متحده احتمالاً قابل وصول است، گرچه شاید لازم باشد که سوءنیت محکوم علیه در عدم اجرای حکم ثابت گردد.^۳ در هر حال، با توجه به بند ۲ ماده ۲۲ قواعد دیوان و نحوه عمل آوکو که از اجرای حکم امتناع کرده و از دیوان درخواست تجدیدنظر در حکم طبق رویه معمول دیوان به عمل نیاورده (پانوشت ۶، بند ۶۴ حکم)، و فقط در دعوی اجرا در دادگاه ایالات متحده بدان اعتراض کرده، هزینه های حقوقی در اینجا باید قابل وصول باشد.

اما آنچه که در رد این هزینه های حقوقی نگران کننده است، اثر آن است بر عدم اعطای ۲۴ فقره حکم هزینه دادرسی، که مبلغ متوسط هر يك -/۱۵,۰۰۰ دلار است، بر این اساس که ایران هنوز خواستار اجرای آنها علیه بدهکاران احکام مذکور در دادگاه های ایالات متحده نشده و دادگاه های ایالات متحده از اجرای آنها امتناع نکرده اند، که من با آن موافقت کرده ام. بند ۸۱ حکم. نگران کننده است، به این دلیل که دیوان با رد هزینه های حقوقی مربوط به دعوی اجرای حکم آوکو، احکام هزینه های دادرسی خود را آشکارا بی اعتبار ساخته است چرا که هزینه های حقوقی اجرای احکام مزبور، حتی در موارد موفقیت آمیز، مسلماً از مبلغ یکایک احکام متجاوز خواهد بود، به خصوص اگر هزینه های حقوقی در موارد اجرای موفقیت آمیز در ایالات متحده به آسانی قابل وصول نباشد. اما نکته مهم تر آنکه، عدم اعطای هزینه های حقوقی در اینجا به ایالات متحده و بدهکاران آمریکایی احکام هزینه های دادرسی آزادی عمل می دهد که این احکام هزینه دادرسی و نیز احکام مشابه هزینه دادرسی آتی را خود اجرا نکنند زیرا که هیچ خواهان عاقلی برای اجرا شدن چنین احکامی در دادگاه های ایالات متحده و این دیوان، پرداخت هزینه ای متجاوز از مبلغ اعطایی را تقبل نمی کند.

این نکته همچنین نشان خواهد داد که تحت حکم پرونده الف ۲۱، هیچ مکانیزم عملی در ایالات متحده برای اجرای این احکام هزینه وجود ندارد. دیوان با عدم اعطای هزینه های حقوقی

۳ بنگرید به:

G. Born, INTERNATIONAL COMMERCIAL ARBITRATION IN THE UNITED STATES: COMMENTARY AND MATERIALS, 627-28 (1994).

مربوط به دعوی اجرای آوکو، تنها وسیله اجرای احتمالی احکام هزینه دادرسی را از میان برداشته است.

لاهم، به تاریخ ۱۵ خرداد ۱۳۷۷ برابر با ۵ ژوئن ۱۹۹۸

کوروش حسین عاملی

کوروش حسین عاملی